Зона Чистого Транспорту в Кракові – практичний путівник

2026-02-05

Від 1 січня 2026 року в Кракові почне діяти зона чистого транспорту, яка запроваджує нові правила в'їзду до частини міста. Вона охопить приблизно 60% території Кракова. Це зміна, яка у більшості випадків не вплине на повсякденне функціонування мешканців та відвідувачів, проте варто мати перевірену інформацію про те, що саме буде вимагатися і від кого.

коротка інформація

Перевір свій транспортний засіб – більшість автомобілів уже відповідають вимогам

Першою дією, яку тобі слід зробити, є перевірити, чи відповідає твій транспортний засіб вимогам щодо норм викидів. Багато автомобілів — навіть 8 із 10 — можуть уже відповідати вимогам ЗЧТ. І якщо вони мають польські реєстраційні номери, їхнім власникам не потрібно робити абсолютно нічого.

Бензинові автомобілі (у тому числі на LPG) зможуть вільно в'їжджати до зони, якщо відповідають нормі Euro 4 або були виготовлені у 2005 році чи пізніше. Це означає, що на момент запровадження зони будуть прийматися бензинові автомобілі віком навіть до 21 року.

Дизельні автомобілі повинні відповідати дещо суворішим вимогам. Для легкових транспортних засобів до 3,5 тонни це норма Euro 6 або рік виробництва 2014 і новіший, що означає допуск дизельних автомобілів віком до 12 років. Якщо ти маєш більший вантажний транспортний засіб (дизельний), він повинен відповідати нормі Euro VI або бути виготовленим у 2012 році чи пізніше.

Якщо твій автомобіль відповідає наведеним нормам викидів або віковим вимогам і зареєстрований у Польщі, він буде автоматично доданий до системи ЗЧТ. Ти зможеш без будь-яких обмежень в'їжджати до зони.

Інформаційна система ЗЧТ – від грудня 2025 року

На вебсайті **sct.zdmk.krakow.pl** можна перевірити, чи відповідає ваш транспортний засіб вимогам, подати його до системи, якщо це необхідно, зареєструвати в'їзд до медичного закладу або придбати оплату за в'їзд.

Якщо ви надаєте перевагу особистому контакту або маєте труднощі з користуванням електронними системами, ви зможете вирішити ці питання у пунктах обслуговування за допомогою працівників.

Пільги для мешканців Кракова

Особи, зареєстровані в Кракові та такі, що сплачують тут податки, отримали безстрокове звільнення для транспортних засобів, якими вони володіли до 26 червня 2025 року — незалежно від того, наскільки старими є ці автомобілі. Мешканці Кракова повинні будуть зареєструвати свої транспортні засоби в системі — звичайно ж, лише тоді, якщо їхні автомобілі не відповідають вимогам щодо викидів.

Важливо для осіб, які зареєструвалися в Кракові у 2025 році

Якщо ти зареєстрував місце проживання в Кракові протягом 2025 року (наприклад, у вересні) та одночасно подав до податкової інспекції заяву **ZAP-3** про зміну місця сплати податків на Краків, ти також можеш претендувати на звільнення транспортного засобу «для мешканця» вже у перший рік дії зони.

Подання **ZAP-3** означає, що податок за попередній рік буде розрахований у відповідній податковій інспекції в Кракові. Це означає, що навіть якщо ти зареєструвався та подав ZAP-3 протягом року, з 1 січня 2026 року вже можеш надати документи про розрахування податків у Кракові за 2025 рік і подати заяву на звільнення. При цьому ти маєш дві можливості:

• **Від 1 січня 2026 року** – ти можеш подати заяву на звільнення, якщо отримаєш у податковій інспекції довідку про розрахування податку в Кракові за відповідний період (2025 рік), із зазначенням Кракова як місця проживання.

• **Від 15 лютого 2026 року** – ти подаєш заяву тоді, коли вже матимеш доступ до поданої декларації PIT за 2025 рік, яка підтвердить, що податки були розраховані в Кракові, та засвідчить місце проживання в столиці Малопольщі.

Якщо ти є студентом, безробітним або з будь-якої іншої причини не отримуєш доходу, ти також можеш претендувати на звільнення. У такому разі ти подаєш податкову декларацію **PIT-37** із зазначенням нульового доходу (так званий «нульовий PIT»). Такий документ також підтверджує розрахування податків у Кракові та дає право на звільнення транспортного засобу.

Пільги для осіб, які не є мешканцями Кракова

Навіть якщо ти не є мешканцем Кракова, у певних ситуаціях тобі також належать пільги:

• **Особи з інвалідністю** – якщо ти маєш паркувальну картку ЄС для особи з інвалідністю, можеш одночасно зареєструвати один транспортний засіб, який буде звільнений від оплати та матиме право без обмежень в’їжджати до зони. Картка повинна бути дійсною, а під час реєстрації транспортного засобу потрібно надати копію картки з видимим терміном її дії та ім’ям і прізвищем уповноваженої особи.

• **Пацієнти, які користуються спеціалізованими медичними послугами** – якщо ти регулярно користуєшся спеціалізованими медичними послугами у краківських державних

медичних закладах (наприклад, реабілітація, діалізи, хіміотерапія, радіотерапія), ти також можеш отримати звільнення. У такому випадку перед в’їздом до зони потрібно зареєструвати візит у системі ЗЧТ та підтвердити його на місці у відповідному закладі.

• **Власники ретро-автомобілів** – якщо ти володієш транспортним засобом, внесеним до реєстру пам’яток воєводським консерватором, ти також можеш подавати заявку на звільнення.

• **Спеціальні транспортні засоби** – власники спеціальних транспортних засобів, таких як кемпери або фудтраки, можуть в’їжджати до зони після попередньої реєстрації транспортного засобу в системі. Вони будуть звільнені на підставі даних із Центрального реєстру транспортних засобів (запис у свідоцтві про реєстрацію).

Оплати для осіб, які не є мешканцями Кракова – трирічний перехідний період

Для осіб, які проживають за межами Кракова, мають транспортні засоби, що не відповідають вимогам ЗЧТ, і не мають права на звільнення, запроваджено трирічний перехідний період (2026–2028). У цей період буде дозволено в’їзд до зони за умови сплати відповідної оплати.

Система оплат була розроблена гнучко:

• **Погодинна оплата** – якщо тобі потрібно в’їхати до Кракова лише час від часу, ти сплатиш 2,50 зл за годину.

• **Денна оплата** – у 2026 році, якщо ти внесеш оплату за дві години підряд, це буде прирівняно до дозволу на пересування у ЗЧТ до кінця поточного дня. У 2027 році така денна оплата становитиме 15 зл (оплата за 6 годин підряд).

• **Місячний абонемент** – для осіб, які регулярно доїжджають на роботу:
o **2026 рік:** 100 зл на місяць
o **2027 рік:** 250 зл на місяць
o **2028 рік:** 500 зл на місяць

Після **31 грудня 2028 року** можливість купувати оплати за в’їзд припинить діяти, і до зони зможуть в’їжджати лише ті транспортні засоби, які відповідають вимогам щодо норм викидів (якщо вони не підпадають під раніше згадані звільнення, наприклад, для спеціальних транспортних засобів тощо).

Транспортні засоби, зареєстровані за кордоном

Якщо твій транспортний засіб зареєстрований за кордоном, навіть якщо він відповідає всім необхідним нормам, ти повинен самостійно подати його до системи ЗЧТ. Під час подання потрібно буде надати копію свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу, зазначити марку, модель і рік випуску, а також вказати норму викидів.

Контроль в’їзду та поновлення дозволів

В’їзд до зони контролюватиметься насамперед автоматично — за допомогою камер, які

зчитують реєстраційні номери транспортних засобів і порівнюють їх із базою даних системи ЗЧТ. Тому дуже важливо перед першим в’їздом переконатися, що дані твого транспортного засобу в системі є правильними.

Якщо твій транспортний засіб має дозвіл на пересування у ЗЧТ на підставі звільнення для мешканців, пам’ятай, що ти мусиш поновлювати цей дозвіл щонайменше раз на рік, надаючи актуальні документи, які підтверджують виконання умов звільнення (одночасно: реєстрацію місця проживання — хоча б тимчасову — та сплату податків). У випадку осіб, які реєструють транспортний засіб на підставі паркувальної картки особи з інвалідністю, необхідно поновити подання після закінчення терміну дії картки.

Якщо тобі потрібні додаткові пояснення або індивідуальна підтримка, звернися до **Краківського контактного центру** — електронною поштою або телефоном за номером **12 616 55 55**.